

مجموعه درسنامه‌های ادب فارسی (۱۱)

سبوی سبز سخن

برگزیده نظم و نثر فارسی

به اهتمام

دکتر عبدالناصر نظریانی

دکتر علیرضا مظفری

دکتر عبدال... طلوعی آذر

اعضای هیأت علمی دانشگاه ارومیه

انتشارات یانار

سرشناسه	: نظریانی، عبدالناصر، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: سبوی سبز سخن: برگزیده نظم و نثر فارسی / به اهتمام عبدالناصر نظریانی، علیرضا مظفری، عبدالله طلوعی آذر.
مشخصات نشر	: تبریز: یانار، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۰ ص.
فهرست	: مجموعه درسامه‌های ادب فارسی (۱۱):
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۲۳۷-۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: چاپ قبلی: آیدین، ۱۳۹۰.
موضوع	: ادبیات فارسی -- مجموعه‌ها
شناسه افزوده	: مظفری، علیرضا، ۱۳۳۸ -
شناسه افزوده	: طلوعی آذر، عبدالله، ۱۳۳۶ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ ن ۶ س ۳۲۲ PIR۴۰۰۳
رده بندی دیویی	: ۸۴۰/۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۸۴۴۳۳

هرگونه چاپ و یا تکثیر برابر قانون حمایت از حقوق مولفان و ناشران ممنوع می باشد و استفاده از مطالب کتاب منوط به اجازه کتبی ناشر است.

انتشارات یانار

تبریز، خیابان شریعتی شمالی، ساختمان ۱۳۰ وجداندوست
 صندوق پستی: ۳۴۶۹ - ۵۱۳۸۵ تلفن: ۵۵۵۳۲۵۹ - فاکس: ۵۵۳۰۵۲۳ - ۰۴۱۱

سبوی سبز سخن

برگزیده نظم و نثر فارسی

- چاپ سیزدهم (اول نشر یانار) ۱۳۹۱ تبریز ● شمارگان ۱۱۰۰ نسخه
- لیتوگرافی ترسیم ● چاپ سهند ● صحافی نگارگران ● قیمت ۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۲۳۷-۱-۵

فهرست مطالب

۱۳	سخن ناشر
۱۵	پیشگفتار
	بخش ۱: برگزیده متون نظم
۱۹	بسم الله الرحمن الرحيم
۲۱	۱. رودکی سمرقندی / راز دانش
۲۱	پند زمانه
۲۱	پیراهن وصال
۲۲	غم بیهوده
۲۳	۲. فردوسی طوسی / اندرز حکیم
۲۳	سنايش خرد
۲۵	آغاز داستان رستم و سهراب
۳۱	۳. باباطاهر / دویستی‌ها
۳۳	۴. فرخی سیستانی / باکاروان حله
۳۴	۵. عنصری بلخی / باد نوروزی
۳۵	۶. منوچهری دامغانی / خزان
۳۸	۷. ناصر خسرو قبادیانی / خانه خدا
۴۱	۸. انوری ابیوردی / بهار
۴۲	اشک طفلان
۴۳	طلب علم
۴۴	۹. مسعود سعد سلمان / زندانی بی‌گناه
۴۵	دو نوک قلم
۴۷	۱۰. ختایم نیشابوری / رباعیات

۴۹	۱۱. سنائی غزنوی / جامهٔ ژنده
۴۹	گلوگاه نای
۵۰	عیب نقاش
۵۲	۱۲. نظامی گنجوی / به نام خدا
۵۴	پند پدر
۵۵	دشمن دانا
۵۵	ده ویران
۵۶	سینهٔ مجروح
۵۸	مناظرهٔ خسرو با فرهاد
۵۹	۱۳. خاقانی شروانی / سخن مرغان
۶۱	نفس صبح
۶۲	آیینۀ عبرت
۶۶	۱۴. عطار نیشابوری / طاق دو ابرو
۶۶	أنا الحق
۶۷	گنج و رنج
۶۸	یوسف (ع)
۶۸	صبر
۶۹	جلای وطن
۷۰	۱۵. مولوی / نی‌نامه
۷۲	نزاع
۷۳	سخن
۷۳	اگر
۷۴	انسان
۷۴	قدردانی
۷۴	آرزو
۷۵	سخن تازه
۷۶	مژده
۷۶	ناله

۷۸	۱۶. سعدی شیرازی / عیدی با پدر
۷۹	نام نیک
۷۹	خراج
۸۰	سنگ دل
۸۱	یار ناپایدار
۸۱	حاجت طلبی
۸۱	پایان عشق
۸۲	پند استاد
۸۴	زدان یاران
۸۵	ماجرای عشق
۸۵	آرام جان
۸۷	۱۷. حافظ شیرازی / منزل جانان
۸۷	حدیث آرزومندی
۸۸	کَلکِ خیال‌انگیز
۸۸	پیر مغان
۸۹	اسرار الهی
۸۹	بنده عشق
۹۰	کوی یار
۹۲	چاه صبر
۹۲	کیمیای سعادت
۹۴	۱۸. صائب تبریزی / دامان رضا
۹۵	روز و روزگار
۹۶	۱۹. ایرج میرزا / مادر
۹۷	هدیه عاشق
۹۹	۲۰. پروین اعتصامی / اشک یتیم
۹۹	سر و سنگ
۱۰۰	سنگ مزار
۱۰۱	۲۱. حمیدی شیرازی / در امواج سند

۱۰۴	مرگِ فو
۱۰۵	۲۲. ملک الشعراء بهار / شعر
۱۰۵	مرغ اسیر
۱۰۶	کبوترانِ من
۱۰۷	حمه رفت
۱۰۸	۲۳. نسیما یوشیج / مهتاب
۱۰۹	داروک
۱۱۰	خانه‌ام ابزی است
۱۱۱	۲۴. خانلری / عتاب
۱۱۵	۲۵. نسیم شمال / چاره در دست خداست
۱۱۷	۲۶. عارف قزوینی / وطن
۱۱۷	آرزو
۱۱۸	لباسِ مرگ
۱۱۹	۲۷. میرزاده عشقی / پرتو مهتاب
۱۲۱	۲۸. فرّخی یزدی / ناخدای کشتی
۱۲۱	افسانه شیرین
۱۲۲	انتقام آزادی
۱۲۳	۲۹. استاد شهریار / حمای رحمت
۱۲۴	آتش هجران
۱۲۴	پدر
۱۲۶	۳۰. فروغ فرخزاد / اندوه‌پرست
۱۲۷	اندوه تنهایی
۱۲۹	پرنده مردنی است
۱۳۰	۳۱. فریدون مُشیری / کوچه
۱۳۲	نایافته
۱۳۳	تاریک
۱۳۳	غبار این بیابان
۱۳۳	لبخند سحرخیزان

۱۳۴	فریادهای خاموشی
۱۳۵	۳۲. آخوان ثالث / زمستان
۱۳۷	قصه شهر سنگستان
۱۴۵	کتیبه
۱۴۸	فریاد
۱۵۰	فاصلدک
۱۵۱	چون سپهر نشسته
۱۵۱	دوست دارم
۱۵۴	۳۳. سهراب سپهری / بشت دریاها
۱۵۶	سوره تماشا
۱۵۷	و پیامی در راه
۱۵۹	آب
۱۶۰	نشانی
۱۶۱	۳۴. احمد شاملو / بودن
۱۶۱	بهار خاموش
۱۶۳	رانده
۱۶۵	شعر گم شده
۱۶۷	۳۵. شفیعی کدکنی / سفر به خیر
۱۶۸	خویشتن
۱۶۸	حلاج
۱۷۰	عبور گندم از زمستان
۱۷۰	دریا
۱۷۰	مزمور درخت
۱۷۱	شب در کدام سوئی سیه تر
۱۷۲	در این شبها
۱۷۴	دیباچه
۱۷۵	پاسخ
۱۷۶	پژواک

۲۴۰	موش آهن خور
۲۴۱	زاهد و طراران
۲۴۱	حرص و طمع
۲۴۲	سبوی مرد پارسا
۲۴۳	۱۱. مرزبان نامه / داستان دزد با کیک
۲۴۴	داستان سه آلباز راهزن با یکدیگر
۲۴۵	داستان آخر و موش و عقاب
۲۴۷	۱۲. رساله دلگشا
۲۵۱	۱۳. مرصاد العباد / اخلاق آدم
۲۵۹	۱۴. بهارستان جامی
۲۶۱	۱۵. مُنشآت قائم مقام قراهای / نامه دوستانه (۱)
۲۶۲	نامه دوستانه (۲)
۲۶۴	۱۶. سیاحت نامه ابراهیم بیگ / نتیجه سیاحت
۲۶۵	عجب بلایی
۲۶۸	۱۷. چرند پزند / ننه
۲۷۰	عقل و دولت

بخش ۳: پیوست‌ها

۲۷۵	۱. برخی اصطلاحات ادبی
۲۷۷	۲. قالب‌های شعری
۲۸۲	۳. سبک‌های شعر فارسی
۲۸۴	۴. نثرهای قدیمی
۲۸۵	۵. چند نکته مهم بلاغی
۲۸۹	۶. آرایه‌های مهم ادبی
	۷. شرح اعلام
۲۹۸	الف: شاعران
۳۰۹	ب: کتاب‌ها
۳۱۵	کتاب‌نامه

سخن ناشر

نظر به سلیقه‌های متنوع مدرّسان محترم دانشگاه‌های کشور در نحوه تدریس و عرضه مطالب درسی، علی‌الخصوص در زمینه علوم انسانی و به ویژه ادبیات که مجال اعمال سلیقه و ذوق در آن فراتر از دیگر زمینه‌هاست، تدوین گزیده‌های گوناگون و متناسب با سرفصل‌های تعیین شده برای درس متون ادب فارسی به امری اجتناب‌ناپذیر مبدل گردیده است.

ناشر بر همین اساس، به چاپ و نشر این مجموعه در کنار دو مجموعه پیشین پرداخت تا مگر نظر عده‌ای از مدرّسان محترم را که هنوز مطلوب خود را در میان کتاب‌های عرضه شده در بازار کتاب نیافته‌اند، تأمین نماید.

خالصانه چشم به راه آرا و نظرات پیشنهادی ادیبان و پژوهندگان فرهیخته عرصه پهناور ادب فارسی هستیم.

با سحر

پیشگفتار

به نام خدایی که توفیق ازوست دل زنده را نور تحقیق ازوست

کتاب حاضر برای درس فارسی رشته‌های مختلف دانشگاهی (به غیر از رشته زبان و ادبیات فارسی) تنظیم و تألیف شده است. در تألیف این کتاب - ضمن رعایت سرفصل‌های مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - سعی بر این شده است که بیشتر متن‌های نظم و نثر گذشته و معاصر زبان و ادبیات شیرین فارسی از سروده‌ها و نوشته‌های بزرگان ادب فارسی انتخاب گردد. کتاب دارای سه بخش است:

۱. بخش نظم، شامل برگزیده‌هایی از اشعار چهل شاعر زیبا سخن.
 ۲. بخش نثر، شامل برگزیده‌هایی از متون نثر هفده نویسنده توانا.
 ۳. بخش پیوست‌ها، شامل پاره‌ای از مباحث ضروری سبکی، بلاغی، ادبی و شرح حال شاعران و نویسندگان است.
- امید است این مرواریدهای برگزیده از دربای شیرین «دُرّ دری»، مورد پسند استادان گرامی، دانشجویان عزیز و علاقه‌مندان زبان شیرین فارسی قرار گیرد.
- در خاتمه، از ویراستار گرامی جناب آقای محسن صلاحی راد و مسئولان مجرم انتشارات آیدین، بویژه از مدیر والامقام آن انتشارات، جناب آقای اصغر عباس‌پور، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم و توفیق و سلامتی همگان را از درگاه خداوند متان خواستاریم.

با آرزوی توفیق الهی

مؤلفان

زمستان ۱۳۸۶